

65/7/1

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/ 0 0 8 4 6 - 0 / 2021	
Érkezett: 2021 ÁPR 14.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 13 db	<i>[Handwritten signature]</i>

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK 57.	
FŐLAJSTROMSZÁM KEZDŐIRATON:	
Postán / Gyűjtőedénybe / Személyesen / E-mailen / Faxon	
Érkezett: 2021-03-24	
PÉLDÁNY:.....	
MELLÉKLET:.....	
FŐLAJSTROMSZÁM UTÓIRATON: 21910/07	

Alkotmánybíróság

Cím: 1015 Budapest, Donáti u. 35-45.

(Fővárosi Törvényszék útján)

Mélyen Tisztelt Alkotmánybíróság!

I. Alkotmányjogi panasz

Alulírott, [REDACTED] **felperes (továbbiakban: Panaszos)**, a törvényes határidőn belül – az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 27. § alapján – az alábbi

a l k o t m á n y j o g i p a n a s z t

terjesztem elő:

Kérem, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. § (3) bekezdés b) pontja alapján és az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján, a **Fővárosi Ítéltábla 17.Pf.20.786/2019/7-II. számú** részítéletét és a **Kúria Pfv.II.20.640/2020/18. számú** részítéletét **megsemmisíteni szíveskedjék**, mivel a Kúria és a Fővárosi Ítéltábla részítélete sérti Panaszosnak az **Alaptörvény XXVIII. cikk (1)** bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát és a **XXVIII. cikk (7)** bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jogát.

Panaszos személyes érintettségét igazolja, hogy ő a felperes a fenti részítéletek határozataiban és a vonatkozó peres eljárásban.

A Kúria részítéletét a Panaszos jogi képviselője útján 2021. január 18-án vette át, tehát az Abtv. 30. § (1) bekezdése, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 28. § (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz határidőben kerül benyújtásra.

Panaszos kijelenti, hogy a megsemmisíteni kért részítéletek vonatkozásában perújítás, illetve felülvizsgálat jelenleg nincs folyamatban.

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény 52. § (5) bekezdése értelmében Panaszos kéri adatai zártan kezelését.

Panaszos kéri, hogy a tisztelt Fővárosi Törvényszék az Abtv. 53. § (4), illetve a Pp. 359/C. § (1) bekezdése alapján a Kúria részítéletének és a Fővárosi Ítéletábrla részítéletének a végrehajtását, valamint a Fővárosi Törvényszéken 71.P.20.163/2020 ügyszám alatt folyamatban lévő I. fokú eljárást az Alkotmánybíróság előtti eljárás betegezéséig felfüggeszteni szíveskedjék.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a Pp. 359/C. § (2) bekezdése alapján hívja fel az első fokon eljárt bíróságot a megsemmisíteni kért kúriai részítélet és a másodfokú részítélet végrehajtásának, valamint a 71.P.20.163/2020 ügyszámon folyamatban lévő I. fokú eljárás felfüggesztésére.

A panasz nem ütközik a negyedfokú jogorvoslat tilalmának elvébe, a beadványban foglaltakat nem lehet ekként értelmezni, az egyértelműen ellentétes lenne Panaszos előadásával. Panaszos kérelme annak megállapíttására irányul, hogy a Fővárosi Ítéletábrla és a Kúria részítélete megsértette a tisztességes eljáráshoz és a jogorvoslatához való jogát.

II. A pertörténet röviden

A **P.24.940/2007.** ügyszámú peres eljárást élettársi közös vagyon megosztása iránt indította Panaszos felperes.

A peres eljárás előzménye, hogy Panaszos 1999-ben megismerkedett a Panaszos munkahelyén munkát kereső I. r. alperessel, később, 2002-ben elkezdtek egy négy évig tartó építkezést, amelybe minőségi anyagokat és berendezéseket vásárolták, építették be, miközben 2005-ben egymással eljegyzést tartottak, majd amikor már több mint egy éve a perbeli új lakásban laktak és a Panaszos számláján alig maradt pénz a saját 39,57 millió forintjából, akkor I. r. alperes beleszeretett valaki másba és zárcsere által kizárta Panaszost a közös beruházás és a Panaszos tevéleges munkája által felépített lakásból.

A P.24.940/2007. számú peres eljárás során kelt jogerős közbenső ítélet alapján [**35.P.24.940/2007/68.** sz. irat és **17.Pf.21.219/2013/8.** sz. irat] megállapításra került, hogy I. rendű alperes és Panaszos **2000 decemberétől 2006. július 12. napjáig élettársak** voltak. Ez alapján alkalmazandó az élettársi közös vagyon megosztásakor a Ptk. 578/G. § (1) bekezdésének élettársakra vonatkozó rendelkezése.

Előbbi jogerőre emelkedett közbenső ítélet volt a jogalapja a Fővárosi Törvényszék **71.P.24.940/2007/276.** sorszámú I. fokú ítéletének, amelyben az élettársak közös vagyona megosztásra került. Ezen ítéleti rendelkezés Panaszos 79/2140-ed tulajdonrészét megállapította, vagyis I. r. alperes per előtt fennálló 150/2140-ed tulajdonrészének a perbeli lakás 79/150 (52,7%) tulajdonosa lett Panaszos, I. r. alperes pedig a lakás 71/150 (47,3%) részének tulajdonosa lett.

A peres felek különböző okokból történt fellebbezéseinek folytán a Fővárosi Ítéltábla **17.Pf.20.786/2019/7-II.** sorszámú II. fokon részítéletet hozott (csatolva a P/1 mellékletben). Ezen ítéleti rendelkezés szerint Panaszos felperes a perbeli lakás csupán 20/2140 vagyis 20/150 (13,3%) I. r. alperes pedig a 130/150 (86,7%) részének tulajdonosa lett.

A II. fokú részítélet ellen a Panaszos felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet P/2 a Kúriához, I. r. alperes pedig ellenkérelmet adott be. A Kúria csak az Ítéltábla által a tulajdoni hányadok meghatározásánál elkövetett számítási hibákat javította ki és ez alapján **Pfv.II.20.640/2020/18.** sorszámú új részítéletet hozott. Ezen ítéleti rendelkezés szerint Panaszos felperes a perbeli lakás csupán 24/2140 vagyis 24/150 (16%) I. r. alperes pedig a 126/150 (84%) részének tulajdonosa lett.

Ezek után mivel jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, Panaszos felperes a Fővárosi Ítéltábla részítélete és a Kúria részítélete ellen alkotmányos panaszt nyújt be, amelyben az Alkotmánybíróságtól előbbi részítéletek megsemmisítését kéri.

A perérték szemléltetése okán Panaszos megemlíti, hogy a bruttó 93,7 (nettó 71,7) négyzetméter alapterületű, a [REDACTED] [REDACTED] elhelyezkedő örök és körpanorámás perbeli lakás, a jelenlegi ingatlanpiaci árak alapján, nagyságrendileg 100 millió forintos értéket jelent.

III. A megsemmisítés okaira vonatkozó alkotmánybírósági elvi döntések

Az Alaptörvény XXVIII. cikkében biztosított tisztességes eljáráshoz való jog (1) bekezdés és jogorvoslathoz való jog (7) bekezdés sérelme.

1. Az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdése értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

2. Az Alkotmánybíróság Alaptörvény hatálybalépését követően is töretlen gyakorlata értelmében a tisztességes eljárás olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás "méltánytalan vagy "igazságtalan", avagy "nem tisztességes.

3. A tisztességes bírósági eljáráshoz való jog értelmezésére vonatkozó alkotmánybírósági gyakorlatot a 3025/2016. (II. 23.) AB határozat foglalta össze. E döntés indokolásának [19] bekezdése szerint „egy eljárás tisztességességét mindig esetről esetre lehet csak megítélni, a konkrét ügy körülményeinek figyelembe vételével, ettől függetlenül ugyanakkor nevesíteni lehet számos olyan követelményt, amelyeknek egy eljárásnak meg kell felelnie ahhoz, hogy tisztességesnek minősüljön. Polgári peres eljárásban így a tisztességes bírósági tárgyalás követelményének része a bírósághoz fordulás joga [...] a tárgyalás igazságosságának biztosítása [...], a tárgyalás nyilvánossága és a bírósági döntés nyilvános kihirdetése [...], a törvény által létrehozott bíróság [...], független és pártatlan eljárása [...], illetve a perek észszerű időn belül való befejezése [...]"

4. A tisztességes eljárás követelményei közül a törvényes bíróhoz való joggal, illetőleg a törvényes bírótól való elvonás tilalmával kapcsolatban az Alkotmánybíróság korábbi határozatában kifejtette: "[a]z Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése és az Egyezmény 6. Cikk 1. pontja értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyét a törvény által felállított bíróság bírálja el. A törvény által felállított bíróságra vonatkozó követelmény magában foglalja a törvényes bíróhoz való jogot, vagyis azt, hogy egy konkrét ügyben az eljárási törvényekben megállapított általános hatásköri és illetékességi szabályok szerint irányadó bírói fórum (bíró) járjon el." {32/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [32]}

5. A tisztességes eljáráshoz való jog alkotmányos érvényesülése tehát magában foglalja az eljárás azon követelményét, hogy az megindítható legyen egy arra hatáskörrel rendelkező bírói fórum előtt. Ahogy azt az Alkotmánybíróság már az Alkotmány 57. §-ával összefüggésben is kifejtette – amely esetjogot az alaptörvényi megfogalmazás azonossága miatt a mai napig irányadónak tart a fórum –, **az eljárásnak ahhoz kell vezetnie, hogy a bíróság a perbe vitt jogokat és kötelességeket az ott írt módon valóban "elbírálja"**: az összes, az Alkotmányban részletezett követelmény – a bíróság törvény által felállított volta, függetlensége és pártatlansága, az, hogy a tárgyalás igazságosan és nyilvánosan folyjék – ezt a célt szolgálja, csak e követelmények teljesítésével lehet alkotmányosan véglegesnek számító, érdemi, a jogot megállapító döntést hozni.

(Az Alkotmánybíróság a 13/2013. (VI. 17.) AB határozatában megállapította, hogy a hatályon kívül helyezett alkotmánybírósági határozatokban kidolgozott érvek, jogelvek és alkotmányossági összefüggések felhasználhatóak az újabb ügyekben vizsgálandó alkotmányjogi kérdések elbírálásakor is, "ha az Alaptörvény adott szakaszának az Alkotmánnyal fennálló tartalmi egyezése, az Alaptörvény egészét illető kontextuális egyezősége, az Alaptörvény értelmezési szabályainak figyelembevétele és a konkrét ügy alapján a megállapítások alkalmazhatóságának nincs akadálya és szükségesnek mutatkozik azoknak a meghozandó döntés Indokolásába történő illesztése." {13/2013. (VI. 17.) AB határozat, Indokolás [32]} Az

Alkotmánybíróság a 7/2013. (111. I.) AB határozatban megállapította, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt szabály értelmezésekor – az Alkotmánnyal fennálló tartalmi és kontextuális egyezés okán – irányadónak tekinti a tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joggal kapcsolatban kimunkált korábbi alkotmánybírósági gyakorlatot.)

6. Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben azt is rögzítette, hogy a bírósághoz való fordulás alapvető joga nem csak a beadványok előterjesztésének jogára szorítkozik, hanem a bírósági eljárásban a fél pozícióját biztosítja a személyeknek. A személyek alanyai, alakítói és nem tárgyai, "elszenvedői" a bírósági eljárásnak. **Alkotmányban biztosított joguk van arra, hogy a bíróság az eljárásba vitt jogaikat és kötelességeiket elbírálja (s ne csak az ezeket tartalmazó beadványról mondjon véleményt)**, és arra is, hogy lehetőséget kapjanak a bírósági döntés alapjául szolgáló tényállással és jogi kérdésekkel kapcsolatban nyilatkozataik megtételére. [59/1993. (XI. 29.) AB határozat].

7. A bírósághoz fordulás jogából következően tehát a bíróságok a kereseti kérelem valamennyi elemének érdemi megvizsgálására (a kereseti kérelem kimerítésére) kötelesek. **A kereseti kérelem kimerítésének kötelezettsége azt a követelményt támasztja a bírói döntéssel szemben, hogy a bíróságok érdemi vizsgálat eredményeként az ítélet rendelkező részében rendelkezzenek a kereset, illetőleg viszontkereset valamennyi eleméről** {24/2018. (XII. 28.) AB határozat, Indokolás [19]}.

A régi Pp. 3. § (2) bekezdése értelmében a bíróság – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van. A régi Pp. 213. § (1) bekezdése szerint **az ítéletben foglalt döntésnek ki kell terjednie a perben, illetőleg a 149. § alapján egyesített perekben érvényesített valamennyi kereseti kérelemre.**

8. Az Alkotmánybíróság a 7/2013. (III. 1.) AB határozatában foglalta először össze és határozta meg a tisztességes bírósági eljárás részét képező, az indokolt bírói döntéshez fűződő jog alkotmányos tartalmát. „**Az indokolt bírói döntéshez fűződő jog ebből következően az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárás alkotmányos követelményrendszerén belül jelentkezik.** Az alkotmányos előírás ugyanakkor kizárólag az eljárási törvényekben foglaltak szerint kötelezheti a bíróságot a döntésének alapjául szolgáló indokok bemutatására. Ebből következik, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény e szabályát mindig együtt olvassa a jogvita jellege, és az adott ügy típusa által kijelölt konkrét eljárásjogi szabályokkal. [...] Figyelemmel az Alaptörvény 28. cikkében előírt jogszabály értelmezési kötelezettségre is, az Alkotmánybíróság azt vizsgálja, hogy az indokolási kötelezettséget előíró eljárási jogszabályokat a bíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek megfelelően alkalmazta-e. Az Alkotmánybíróság tehát a rendes bíróságoktól eltérően nem a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését, és tartózkodik attól, hogy jogági dogmatikához tartozó kérdések helytállóságáról, illetve törvényességéről, avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon {IV/3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, ABK 2012, 131.; Indokolás [4] bekezdése}. Ehhez képest az Alkotmánybíróság által vizsgált, az

Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. **Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti.** A tisztességes eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. **Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon.** Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, **a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket.**” (Indokolás [33]–[34]). Az Alkotmánybíróság a bírói indokolási kötelezettség teljesítésének az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével fennálló összhangját esetről esetre vizsgálja, mivel a bírói döntés és az ügy egyedi körülményei azt alapvetően befolyásolhatják.

9. Az Alaptörvény az anyagi igazság érvényre juttatásához szükséges és az esetek többségében alkalmas eljárásra ad jogot. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése a bírósági eljáráshoz biztosít jogot, és nem azt garantálja, hogy annak eredménye minden esetben helyes lesz. Az igazságos és törvényes bírósági döntés érdekében azonban az alkotmány további eljárási garanciát tartalmaz: alkotmányos jogot a jogorvoslathoz [9/1992. (I. 30.) AB határozat].

10. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. A jogorvoslathoz való jog tehát mindenkit megillet. Ennek azonban – mutatott rá az Alkotmánybíróság több határozatában – többféle formája lehet. "A jogorvoslathoz való jog, mint alkotmányos alapjog immanens tartalma az érdemi határozatok tekintetében a más szervhez vagy ugyanazon szerven belüli magasabb fórumhoz fordulás lehetősége" (38/B/1992. AB határozat).

11. A jogorvoslati jog másik fogalmi eleme az, hogy a döntés jogot vagy jogos érdeket sért. Ez egyrészt a kifogásolhatóságot jelenti: jogorvoslat igénybevételének nem előfeltétele a tényleges sérelem igazolása, elég erre hivatkozni. A személynek joga van ahhoz, hogy állítsa a döntés jogos érdeket vagy jogot sértő voltát. A „sérti” másrészt azt is jelenti, hogy a jogorvoslat szabályainak azt kell a fél számára lehetővé és a jogorvoslati fórumra nézve kötelezővé tenni, hogy az orvoslási kérelmet a döntés hibás – törvénysértő (megalapozatlan), közigazgatási ügyben továbbá célszerűtlen – volta esetén teljesítsék. Az az orvoslási eszköz, amelynek nem feltétele az ilyen állítás, alkotmányjogi értelemben nem jogorvoslat.

12. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a döntés "ellen" lehet jogorvoslattal élni. A jogorvoslati fórumnak döntési helyzetben kell lennie. A formális és a jogi szabályozás miatt eleve kilátástalan jogorvoslat nem kielégítő. A testület határozataiban már azt is rögzítette, hogy általában elégséges az egyfokú jogorvoslat. "Az alkotmány a törvényi szabályozásra bízta annak meghatározását, hogy hány fokú jogorvoslati rendszer érvényesülhet" [22/1995. (III. 31.) AB határozat].

13. A jogorvoslathoz való jog immanens része, hogy amennyiben rendelkezésre áll valamely rendes jogorvoslati út, akkor ezzel az érintett élni is tud. Az Alkotmánybíróság több határozatában is kiemelte, hogy nem minden eljárási szabálysértés vezet automatikusan a Kúria által felülvizsgált bírósági határozatok hatályon kívül helyezéséhez: a Pp. széles körű mérlegelési lehetőséget biztosít a Kúriának az alsóbb fokú bíróságok által a döntéshozatalt megelőzően elkövetett eljárásjogi szabálysértés súlyának megítélésére. **Értelemszerűen azonban csak egy, már lefolytatott eljárás és ennek alapján meghozott döntés vonatkozásában mérlegelhető az a kérdés, hogy egy esetleges eljárási jogszabálysértés az ügy érdemi megítélését befolyásolhatta-e, s ha igen, milyen mértékben.** Amennyiben viszont az eljárási jogszabálysértés éppen abban áll, hogy az eljárást le sem folytatták, az a jogorvoslathoz való alapjog sérelmét eredményezi. [3064/2014. (III. 26.) AB határozat, 20. bekezdés]

14. A jogorvoslat szükségképpeni eleme annak hatékonysága, ez következik az Alkotmánybíróság több évtizedes – az Alaptörvény változatlan szabályozására tekintettel továbbra is irányadó – gyakorlatából és a nemzetközi egyezmények (különös tekintettel az Emberi Jogok Európai Egyezménye 13. cikkére) által felállított követelményekből egyaránt. A jogorvoslat jogának hatékony érvényesülését számos tényező befolyásolhatja, így többek között a felülbírálati lehetőség terjedelme, a jogorvoslat elintézésére meghatározott határidő, vagy a sérelmezett határozat kézbesítésének szabályai és megismerhetőségének tényleges lehetősége. " {22/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [26]}.

15. A hatékonyság szükséges feltétele, hogy a kérelmezőnek alanyi joga legyen a jogorvoslatot igénybe venni, a jogkör gyakorlójának pedig érdemi felülbírálatra legyen lehetősége. Az Alkotmánybíróság állandósult gyakorlata értelmében ugyanis minden jogorvoslat lényegi, immanens eleme a jogorvoslás lehetősége, vagyis a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát. (36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [60]). Továbbá "a jogorvoslathoz fűződő jog azt kívánja meg, hogy valamennyi, az érintett jogát vagy jogos érdekét (helyzetét) érdemben befolyásoló határozat felülvizsgálata érdekében legyen lehetőség más szervhez, vagy azonos szerv magasabb fórumához fordulni.

IV. Panaszos az alkotmányjogi panaszt az alábbiakkal indokolja – a fenti elvi döntések alkalmazása jelen ügyre

16. A jelen ügy tárgyát képező alkotmányossági kérdés "alapvető alkotmányjogi jelentőségű" (Abtv. 29. §) a következők miatt: az Alkotmánybíróság abban a kérdésben foglalhat állást, hogy Panaszos a 71.P. 24.940/2007. sorszámú peres eljárás folyamán **több tételt tartalmazó kereseteket terjesztett az eljáró I. fokú bíróság elé, amelyek közül több kereseti tétel az alábbiakban részletesen kifejtettek szerint II. fokon az Ítéletábra által nem került elbírálásra, vonatkozó indokolás sem volt és, mivel a másodfokú ítélet egyben jogerős ítélet volt,** Panaszostól ezen kereseti tételek esetében megvonták a bírósághoz-elbíráláshoz és a kereset kimerítéséhez való jogát – Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés. **Miután a II. fokon el nem bírált kereseti tételeket, mint legfelsőbb bírói fórum a Kúria sem bírálta el érdemben – az ezen tételekre vonatkozó felülvizsgálatot elutasította (nem tartotta elbírálhatónak),** – Panaszosnak a jogorvoslathoz való joga is sérült – Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés.

IV.1 Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz való jog – a bírósághoz-elbíráláshoz, indokoláshoz és a kereset kimerítéséhez való jog – megsértése

17. Az élettársi közös vagyon részét képező ingatlan megosztásának és a tulajdoni hányadok meghatározásának eshetőlegesen választható módszertani változatai és azok sajátosságai:

A módszerek közötti választás az eljáró bíróságok mérlegelési joga.

a) szerzési arány alapú módszertan: ez a módszertan a feleknek az életközösség időtartama alatt szerzett összes jövedelmét (pl. munkabér) és a bizonyított saját vagyont (örökség, ajándék, életközösség előtti megtakarítás, stb.) összeadja és arányosítja, majd a kapott aránypárt differenciálja a régi Ptk. 578/G. (1) bekezdésében foglaltak – a szívességi szolgáltatást meghaladó tevékenység, a gyermeknevelés, a háztartásban végzett munka stb. – értékelésével (BH 1996.258.). Ebben az esetben csak egy alvagyon van: az élettársi közös tulajdon és a szerzésben való közreműködés aránya fejezi ki a felek hozzájárulásának eltérő voltát, azaz a megszerzett tulajdoni hányadot. Az eljáró elsőfokú bíróság ítéletében ezt a módszertant alkalmazta.

b) szerzési arány és a beruházás bekerülési (építési) költsége alapú módszertan: ez a módszer előbbivel szemben nem kezeli egységesnek az összes bevételt, hanem a felek kérelmei alapján a vitatott vagyontárgyra vetítve vizsgálja a konkrét vagyontárgyban bizonyított saját vagyoni hozzájárulást és mértékét. Ebből következően a szerzésben való közreműködésénél a bizonyított saját vagyoni hozzájárulás nem vehető figyelembe (kétszeres elszámolás lenne), így csak az élettársi kapcsolat teljes időtartama alatt megszerzett jövedelmeket arányosítja és

azt az egyéb tevékenységgel (szívességi szolgáltatást meghaladó tevékenység, háztartásban végzett munka gyermeknevelés stb.) differenciálja. A fél saját vagyoni hozzájárulását (pénzajándék, örökség, korábbi megtakarítás stb.) alvagyonként a konkrét vagyontárgyra fordított forrásoknál (vétélár, **beruházás bekerülési (építési) költsége**) értékeli. Ebben az esetben először az alvagyonokat különíti el (közös vagyon-saját vagyon) majd a közös vagyoni részt a szerzésben való közreműködés aránya szerint meghatározva a saját vagyoni részhez hozzáadva állapítja meg a félre jutó tulajdoni hányadot.

A másodfokon eljáró bíróság az I. foktól eltérő jogi álláspontja okán a peres felek tulajdoni hányadainak meghatározásánál ezt a módszertant alkalmazta.

18. Panaszos az I. fokú eljárásban, a tulajdoni hányadok meghatározásának fenti, egymáshoz képest választható- eshetőlegesen viszonyban levő módszerei vonatkozásában több kereseti kérelmet is az I. fokú bírói fórum elé terjesztett, melyeknek kereseti célja az volt, **hogy ha a peres felek tulajdoni hányadainak bármelyik meghatározási módszere** – a) szerzési arány alapú, vagy b) szerzési arány és a beruházás bekerülési (építési) költsége alapú – **is kerül alkalmazásra**, elbírálásra és esetleges beszámításra kerüljenek az ítélet alapjául szolgáló a) vagy b) meghatározási módszerhez szervesen kapcsolódó releváns kereseti tételek.

Mivel az **a)** és **b)** meghatározási módszerek metszete a szerzési arány ezért itt a **b) módszer beruházás bekerülési (építési) költségéhez szervesen kapcsolódó, viszont a II. és III. fokon eljáró bíróságok által el nem bírált kereseti tételeket** sorolom fel:

1. Panaszos (felperes) által elvégzett építési munkák ellenértékének **(2.805.000,-Ft)** elbírálása.

Ezen kereseti kérelmet tartalmazó periratok: P/3 alatt csatolt [2019 (tévesztett dátum okán 2018). január. 11-én kelt felperesi beadvány 6. oldal 3. bekezdés], P/4 alatt csatolt [Fellebbezési hiánypótlás, 4. - 7. oldalak].

2. A számlákkal és szakértői véleménnyel igazolt, az építkezés során elvégzett szerkezetátalakítási költségek **(5.109.357,-Ft)** elbírálása.

Ezen kereseti kérelmet tartalmazó periratok: P/5 [2019. március. 01-én kelt felperesi beadvány 11. oldal utolsó mondata], P/2 [Felülvizsgálati kérelem 21. - 26. oldalak]

3. A számlákkal és szakértői véleménnyel igazolt ÁFA költségek **(3.036.000,-Ft)** elbírálása.

A vitatott tételt tartalmazó periratok: P/6 [178. sz. alperesi irat 3. oldal 3. bekezdés], P/6 [alperesi szakértő Kántor Károlyné 2017. március 28-án kelt szakvéleményének a 6. és 7. oldala], P/5 [2019. március. 01-én kelt felperesi beadvány 6. - 8. oldalak], P/2 [Felülvizsgálati kérelem 26. oldal]

Előbbi el nem bíralt három kereseti tétel **a jelen peres ügy lényegi része.**

19. A polgári anyagi és eljárásjog szabályainak megfelelően eljáró elsőfokú bíróság ítéletében szakértői véleményre és a tulajdoni hányadok meghatározásának **a) szerzési arányokon** alapuló módszerére építette azon ítéletét, amelyben Panaszosnak a perbeli lakásingatlanban a 79/2140-ed tulajdonrészét megállapította, vagyis I. r. alperes per előtt fennálló 150/2140-ed tulajdonrészének 79/150 (52,7%) része az I. fokú ítélet alapján Panaszos tulajdona. Ezen ítéletének indokolás részében az elsőfokú bíróság az **a) szerzési arányok** alapján meghatározott tulajdoni hányadok vonatkozásában előterjesztett kereseti kérelem tételeit elbírálta.

A **b) szerzési arány** és a beruházás bekerülési (építési) költség alapú meghatározási módszer vonatkozásában előterjesztett kereseti kérelem tételeit pedig összességében nem határozta meg és nem bírálta el. Mivel ez utóbbi meghatározási módszerre az ítéletét nem alapozta a beruházás bekerülési (építési) költségről és a hozzá szervesen kapcsolódó kereseti tételekről összességű döntést nem kellett hoznia, és ezért ilyet nem is hozott. Ezt viszont az alapjogi indokolási kötelezettségnek megfelelően fentebb felsorolt 3 tétel esetében is megindokolta [71.P.24.940/2007/276. sorszámú I. fokú ítélet 13. oldal, 18. oldal 3. és 5. bekezdései], P/7 melléklet. Vagyis a kereseti kérelem kimerítési kötelezettségének az I. fokú eljárás és az ítélet indokolása megfelelt.

20. Ezzel szemben a másodfokon eljáró bíróság az I. foktól eltérő jogi álláspontja okán a peres felek tulajdoni hányadainak meghatározásánál a **b) szerzési arány és a beruházás bekerülési (építési) költsége alapú** módszert alkalmazta. Panaszos természetesen nem abban látja alapjogainak megsértését, hogy a másodfokon eljáró bíróság a **b) meghatározási módszert** milyen okból és milyen mérlegelés alapján alkalmazta, bár egy rendes (és nem rendkívüli) fellebbezési eljárásban az erre vonatkozó fellebbezés erősen helyt fogna az iratellenes ítéletábrai érvekkel szemben. Panaszos az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésben biztosított tisztességes eljáráshoz való jogának megsértését azzal indokolja, hogy a **b) meghatározási módszer** alkalmazása okán a per folyamán először létrehozott **beruházási bekerülési (építési) költséghez szervesen kapcsolódó**, – a Panaszos által még az I. fokú eljárásban benyújtott és a felek által vitatott, – **kereseti tételek elbírálása a II. fokú eljárásban nem történt meg**, e vitatott kereseti tételekre **vonatkozó indokolás sincs**, miközben egyértelműen és lényegében ezen tételek elbírálása határozza (határozná) meg a peres felek tényleges tulajdoni hányadait.

Arra viszont érdekes módon kiterjedt a másodfokú bíróság figyelme, hogy Panaszosra nagyságrendileg 4 millió forint per és illeték költséget rójon ki. A mellett, hogy a másodfokú részítélet alapjogokat sért, Panaszosra nézve méltánytalan és súlyosan hátrányos is.

21. A jogerős részítéletben el nem bírált és az indokolásban sem említett, vitatott kereseti és fellebbezési tételek:

1. Panaszos (felperes) által nem vitatottan elvégzett építési munkák ellenértékének elbírálása.
2. A számlákkal és szakértői véleménnyel igazolt, az építkezés során elvégzett szerkezetátalakítási költségek elbírálása.
3. A számlákkal és szakértői véleménnyel igazolt ÁFA költségek elbírálása.

4. A perbeli lakás 190 cm alatti belmagasságú területének figyelembevétele. P/8 alatt csatolt [Fellebbezés, 6. - 8. oldalak]

5. Az ingatlan értékének meghatározása, annak csökkentése -20%-kal. P/8 alatt csatolt [Fellebbezés, ■ - 8. oldalak]

Mivel a másodfokú részítélet egyben jogerős ítélet volt, a Panaszostól ezen kereseti tételek esetében megvonták a bírósághoz-elbíráláshoz, az indokoláshoz és a kereset kimerítéséhez való jogát is – Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés.

Ugyanis a jogerős ítélet után is megválaszolatlanul maradtak például a következő kérdések: mivel az Ítélet (és a Kúria szerint is) az I. r. alperes az összes különvagyoni forintját az építkezés nettó bekerülési költségére (a 12.145.000 forintra) költötte (Ítélet 14. és 16. oldalak és Kúria [142] bekezdés), ezért erre a két költségnemre – szerkezetátalakítás és ÁFA – különvagyoni pénze már nem maradhatott, mégis kinek a pénzből lettek ezek a hiteles okiratokkal-számlákkal és szakértői véleménnyel [187. sz. irat 6. oldal utolsó bekezdés és 174. sz. irat 21. és 22. oldal] bizonyított nagyságrendileg 8 millió forintos költségek kifizetve? Kinek az alvagyonába kell ezen összegeket beszámítani? Hogyan kell e tételeket a beruházás bekerülési (építési) költségébe beszámítani?

22. Felmerül az a kérdés is, hogy ez mennyire jelentős és súlyos eljárásjogi szabálysértés? A beruházás bekerülési költsége a per II. fokú eljárásában az Ítélet által került **először** felhasználásra. Értelemszerűen ezért a felhasznált bekerülési költség II. fokú ítéletben hiányzó alkotóelemeire nem lehetett rendes úton fellebbezni, mivel azok összegszerű értékéről az I. fokú eljárást lezáró ítéletnek nem kellett határoznia, ugyanis első fokon az ítélet az a) szerzési arány alapú módszertanra alapított. Viszont a II. fokú eljárásban elsősorban és érdemben a beruházás bekerülési (**építési**) költsége döntötte el a peres felekre jutó tulajdoni hányadokat, mivel alperesi (egyébként vitatott ráfordítású) alvagyona ahhoz lett arányosítva. Technikailag a Kúria által javított számítás után $8.919.883 / 12.145.000 = 73\%$ lett I. r. alperes saját vagyoni hozzájárulása. Amennyiben elbírálásra és esetlegesen beszámításra kerültek volna az el nem bírált kereseti tételek, akkor a bekerülési (**építési**) költség $12.145.000 + 5.109.357 + 3.036.000 + 2.805.000 = 23.095.357$ forint lenne, I. r. alperes saját vagyoni hozzájárulása pedig $8.919.883 / 23.095.357 = 38,62\%$ lenne, tehát nagyságrendileg az Ítélet által megállapítottak a fele. Előbbi számítások csak a nem elbírált tételek okán keletkezett tévedések nagyságrendjét szemléltetik.

IV.2 Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jog megsértése

23. Panaszos a II. fokú eljárásban el nem bírált tételek okán lehetetlenné vált rendes fellebbezési jogát felülvizsgálati kérelemmel szándékozta pótolni. Viszont mint azt az Alkotmánybíróság megállapította „A – felülvizsgálati kérelem alapján lefolytatott – rendkívüli jogorvoslati eljárás és a – fellebbezés nyomán lefolytatott

– másodfokú eljárás között lényegi, érdemi különbségek vannak. Például a másodfokú eljárásban – ha korlátozottan is, de – lehetőség van új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására [Pp. 235. § (1) bekezdés], míg a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének már nincs helye, a Kúria csak a rendelkezésre álló iratok alapján dönt.” [3064/2014. (III. 26.) AB határozat, 21. bekezdés]. Panaszos még azt is észrevételezi, hogy a rendkívüli jogorvoslat (felülvizsgálat) eljárási szabályai az utóbbi években oly módon alakulnak, hogy egy sok tételes felülvizsgálati kérelem esetén a Kúria tag keretek között dönt arról – például az 1/2016. (II.15.) PK vélemény 3. pontjára hivatkozva –, hogy a kérelemben felsorolt tételek, illetve a megjelölt jogszabályhelyek okozati összefüggése szerinte fennáll-e vagy sem, valamint, ha egy körülírt eljárási szabálysértést vagy jogszabályhelyet a kérelmező az egész kérelemre érvényesíteni kívánt, akkor azt figyelembe veszi-e vagy nem. Összefoglalva, a rendes fellebbezés lehetőségei jóval tágabbak, mint a rendkívüli jogorvoslat lehetőségei. Panaszos szerint a rendkívüli jogorvoslat a rendes fellebbezés kereteit teljes egészében nem helyettesíti nem meríti ki..

24. Jelen perben egy 12 évig tartó (!) és minden részletre kiterjedő I. fokú eljárás után, annak ítéleti eredményével teljesen ellentétesen, másodfokon kerültek először beszámításra a tulajdoni hányadokat meghatározó következő entitások: a beruházás bekerülési (**építési**) költsége, I. r. alperes alvagyoni ráfordítása, felperesi alvagyon nem ráfordítása, élettársi kapcsolat időszakán kívül kelt 1 millió forintos fiktív számla beemelése az alperes ráfordításába (?), szakértői vélemény felülbírálása, tanúvallomások bizonyítékként történő befogadása, alperesi számlán maradt 1.696.997 forint beszámítása (annak nem levonása által) a tényleges építkezési ráfordításába (?), az ingóságokra elköltött 3 millió forint kétszeres beszámítása (annak nem levonása által) az alperes építkezési ráfordításába és a Panaszos hozzájárulásainak kinullázása a ráfordításokból. Minderre a kaotikus elszámolásra Panaszosnak rendes fellebbezési lehetősége nem maradt. Az itt felsorolt másodfokon kialakított érthetetlen tételeket és a másodfokú részítéletben nem elbírált kereseti tételeket Panaszos a felülvizsgálati kérelmébe belefoglalta.

25. A Kúria a Panaszos felülvizsgálati kérelmét befogadta, viszont **a másodfokon el nem bírált** – a [21.] bekezdésben fentebb felsorolt – **5 tétel esetében** érdemi vizsgálatot **nem** folytatott le, azokat érdemben nem bírálta el és az érdemi jogorvoslat szempontjából kiüresítette Panaszos felülvizsgálati kérelmét. Tette ezt a kérelmet elsősorban **beadvány szempontjából véleményezve**, a nem megfelelő jogszabályhelyek megjelölésére hivatkozva [1/2016. (II.15.) PK vélemény 3. pont], valamint a régi Pp. 206 §. megjelölésének hiányára hivatkozva.

26. A Kúria ezzel megsértette a régi Pp. 272 (3) bekezdését, amely szerint: „Ha a felülvizsgálati kérelemben tartalmilag helyesen történik hivatkozás a jogszabálysértés tényére, de a megsértett jogszabályhely megjelölése téves, ezen okból a felülvizsgálati kérelem nem utasítható el.” Mivel nem vitatottan, az el nem bírált tételek

esetében – szerkezetátalakítás, ÁFA, 190 cm belmagasság, felperesi és egyéb munkák – a Felülvizsgálati kérelem e tételekre vonatkozó fejezeteinek elején vagy végén, P/2 [Felülvizsgálati kérelem 16., 21., 21., 26. oldalak], történik hivatkozás a periratok-bizonyítékok iratellenes ellentmondó mérlegelésére, valamint arra is, hogy az adott tétel nem került meghatározásra-elbírálásra és Panaszos kéri a Kúriát a tétel meghatározásra-elbírálására, ezen helyes hivatkozások és elbírálási kérelmek mellett pedig a régi Pp. 272 (3) bekezdése alapján irreleváns és súlytalan az, hogy az összefoglaló fejezetben adott kereseti tételeknél a megsértett jogszabályhely megjelölése téves. **Ezzel a Kúria ezen el nem bírált kereseti tételek esetében – eljárási szabálysértés által – Panaszostól megvonta a bírósághoz-elbíráláshoz és a kereset kimerítéséhez való alapjogát – Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés, valamint ezáltal Panaszos jogorvoslathoz való alapjoga is kiüresedett-sérült – Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés.**

27. A Kúriának a régi Pp. 206 §. megjelölésének hiányára történő hivatkozásával kapcsolatban Panaszos észrevételezi, hogy a Kúrián tartott tárgyalás jegyzőkönyvéből kitűnik (Pfv.II.20.640/2020/18.), hogy Panaszos jogi képviselője explicit módon megjelölte a régi Pp. 206 §. (1) bekezdését, mint a másodfokú bíróság felülmérlegelésével megsértet jogszabályhelyet. Továbbá a Kúria által Panaszos jogi képviselőjétől átvett mindkét felülvizsgálati beadvány összefoglaló fejezetében [P/2 31. oldal] és [P/9 26. oldal], explicit és terjedelmes módon történik hivatkozás a II. fokon eljárt bíróság iratellenes, okszerűtlen és logika ellentmondásokat tartalmazó felülmérlegelésére. A másodfokú bíróság által előbbieken okán elkövetett jogszabálysértésre, a régi Pp. 206 §. -a az összegző fejezetben **a teljes másodfokú ítéletre vagyis a felülvizsgálati kérelemben felsorolt összes tételre vonatkozóan** megjelölésre került [P/9 26. oldal].

A Kúria előbbi, iratellenes, a Pp. 206 §. megjelölésének hiányára való hivatkozásai eljárási szabálysértést jelentenek, továbbá a Kúria az előbbi jogszabálysértő hivatkozás okán érdemben el nem bírált felülvizsgálati tételek esetében kiüresítette és elutasította a felülvizsgálatot, ezáltal Panaszos jogorvoslathoz való alapjoga is sérült – Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés.

28. Annak ellenére, hogy a megsemmisíteni kért két ítélet jellege részítélet, e két részítélet a peres felek tulajdoni hányadait véglegesen meghatározta. **A másod és harmadfokon el nem bírált**, viszont a tulajdoni hányadok **b)** meghatározási módszertanához szervesen kapcsolódó – a [18.] bekezdésben fentebb felsorolt – 3 tétel esetében, elbírálásra és a tulajdoni hányadokba történő beszámításra Panaszosnak további lehetősége nem maradt.

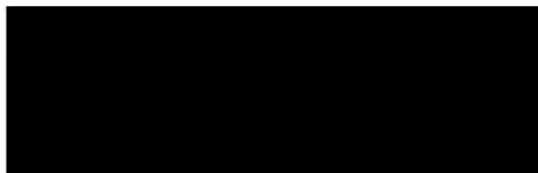
V. Kérelem

Összegezve a fentebb részletesen kifejtett indokaimat, a megtámadott kúriai és ítéltáblai részítélet sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot és a (7) bekezdésben rögzített jogorvoslathoz való jogot, mivel a Kúria és az Ítéltábla elvonta Panaszos alapjogát arra nézve, hogy perbe vitt lényegi kereseteit rendes bíróság érdemben elbírálja. Ezáltal pedig a Panaszos és három óvodáskorú gyermekének magánéletét, lakhatási lehetőségét emberi méltóságát visszafordíthatatlan, negatív helyzetbe taszította.

Tisztelt Alkotmánybíróság, a beadványban részletesen kifejtett indokok alapján kérem, hogy **a Fővárosi Ítéltábla 17.Pf.20.786/2019/7-II. számon és a Kúria Pfv.II.20.640/2020/18. számon hozott részítéletét, mint alaptörvény-ellenes bírói döntéseket semmisítse meg.**

Kelt: Budapesten, 2021. év március hó 18. napján

Tisztelettel,

panaszos levelezési címe:

